

N.P.A. Groen, T.W. Koot en E. Slootweg

PPO 130

© 2001 Wageningen, Praktijkonderzoek Plant & Omgeving B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Praktijkonderzoek Plant & Omgeving.

Praktijkonderzoek Plant & Omgeving B.V. is niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die kunnen ontstaan bij gebruik van gegevens uit deze uitgave.

Dit is een vertrouwelijk document, uitsluitend bedoeld voor intern gebruik binnen PPO dan wel met toestemming door derden. Niets uit dit document mag worden gebruikt, vermenigvuldigd of verspreid voor extern gebruik.

Dit onderzoek wordt gefinancierd door het Productschap Tuinbouw via de KAVB, terwijl de inzenders een groot gedeelte zelf hebben bijgedragen.

Praktijkonderzoek Plant & Omgeving B.V.

Sector Bloembollen

Adres : Vennestraat 22, Lisse
: Postbus 85, 2160 AB Lisse
Tel. : 0252-462193
Fax : 0252-417762
E-mail : N.P.A. Groen@ppo.dlo.nl
Internet : www.ppo.dlo.nl

Inhoudsopgave

pagina

1	MOTIVERING	4
2	PROEFOPZET	5
2.1	Schema	5
2.2	Waarnemingen	5
2.3	Houdbaarheid	5
2.4	Nabehandeling	6
3	GEREALISEERDE KASTEMPERATUUR	7
3.1	Eerste trek	7
3.2	Tweede trek	8
3.3	Derde trek	9
4	PROEFRESULTATEN VAN ALLE CULTIVARS EN PLANTDATA	10
4.1	Gewichtsverlies tijdens de bewaring	10
4.2	Spruitlengte bij het planten	10
4.3	Het percentage <i>Penicillium</i> voor en na het planten bij elkaar geteld	11
4.4	Het aantal kasdagen	11
4.5	Verdroogde bloemen	12
4.6	Ruigheid	12
4.7	Het openkomen op de vaas	13
4.8	De houdbaarheid in dagen	14
5	RESULTATEN PER CULTIVAR	15
5.1	'Blue Magic'	15
5.2	'Blue Diamond'	16
5.3	'Holland Queen'	17
5.4	'Mallorca'	18
5.5	'Mount Everest'	19
5.6	'Sky Wings'	20
6	CONCLUSIE	21
7	BIJLAGEN	22
7.1	Cultivars en behandelingsnummer	22
7.2	Proefveldschema in de kas	22
7.3	Inzenders	23
7.4	Begeleidingscommissie	23
7.5	Financiering	23

GEBRUIKSWAARDEONDERZOEK IRIS 2001

PV060801 05

Project 330608 10

1 Motivering

Tijdens een jaarvergadering van de KAVB productgroep iris werd de behoefte geuit om een gebruikswaardeonderzoek te hebben met het nieuwe sortiment iris. Reden hiervoor is dat de kennis omtrent mogelijkheden van jaarrondbloei ontbreken.

Daarnaast is het wenselijk een blauwe iris te vinden, die jaarrond te telen is en op de vaas goed openkomt. In 1999 werd voor het eerst geplant. In 2000 voor de tweede keer en dit jaar 2001 voor het derde jaar.

2 Proefopzet

2.1 Schema

Referentie cultivar en zift	: - Blue Magic 10/12 - Blue Diamond 10/12
Nieuwe cultivars en zift	: 1 ^e jaar van onderzoek - Mallorca 10/12 - Holland Queen 10/12 - Nova Blue 10/12 - Sky Wings 10/12 2 ^e jaar van onderzoek - Mount Everest 10/12
Plantdata	: - 21 december 2000 - 15 februari 2001 - 01 september 2001
Plantdichtheid	: 2 om 3
Ontsmetting voor planten	: 15 minuten in 0,5% Captan + 0,2% Sportak
Proefplaats	: PPO Lisse

2.2 Waarnemingen

Bij het planten werden zieke bollen (*Penicillium*) geteld en verwijderd. Een maand na het planten werden niet opgekomen of achtergebleven planten (*Penicillium*) beoordeeld.

Tijdens de teelt werd de gewasstand gevolgd. Op het moment dat de bloemen kleur lieten zien werden de planten geoogst. Er werd eenmaal per dag geoogst. De geoogste bloemen werden gemeten en gewogen. Ook werd het bloeipercantage en de reden van niet bloeien bepaald. Wanneer het blad langer is dan de stengel dan zijn de planten te ruig en omgekeerd dan is het gewas te kaal. Is de bladlengte gelijk aan de stengelengte dan is de plantopbouw goed.

De waarnemingen, die worden uitgevoerd, zijn tot stand gekomen in samenwerking met de begeleidingscommissie (zie 7.4).

2.3 Houdbaarheid

Van iedere cultivar werden 3 maal 10 bloemen getoetst op hun houdbaarheid op de vaas.

Deze werden in veilstadium geoogst en binnen enkele uren verwerkt.

Voordat de bloemen op de vaas werden gezet werd eerst een transportsimulatie uitgevoerd. De bloemen werden ingepakt in papier en gedurende 3 dagen op water bij 2°C geplaatst, gevolgd door 1 dag droog bij 8°C. Na deze transportsimulatie werden de bloemen op ongeveer 50 cm lengte afgesneden en op water in de uitbloeiruimte bij 20°C geplaatst. Tijdens de uitbloeitijd werd de mate van openkomen van de bloemen beoordeeld en werd de houdbaarheid in dagen nagegaan. De methode van transportsimulatie is besproken met de begeleidingscommissie.

2.4 Nabehandeling

De nabehandeling werd vastgesteld in samenspraak met de inzenders. De nabehandeling van de bollen die op 21 december werden opgeplant was 8 weken 9°C+2 weken 17°C.

Bij de tweede trek, die op 15 februari werden geplant, was de nabehandeling na 30°C 2 weken 17°C + 8 weken 9°C.

Bij de derde trek werd 8 weken 9°C verlengd met 2 weken. De nabehandeling was dus 2 weken 17°C + 10 weken 9°C. Bij de 3^e trek kreeg in samenspraak met de inzender en de begeleidingscommissie 'Mallorca' nog 2 weken langer 9°C, dus 2 weken 17°C + 12 weken 9°C.

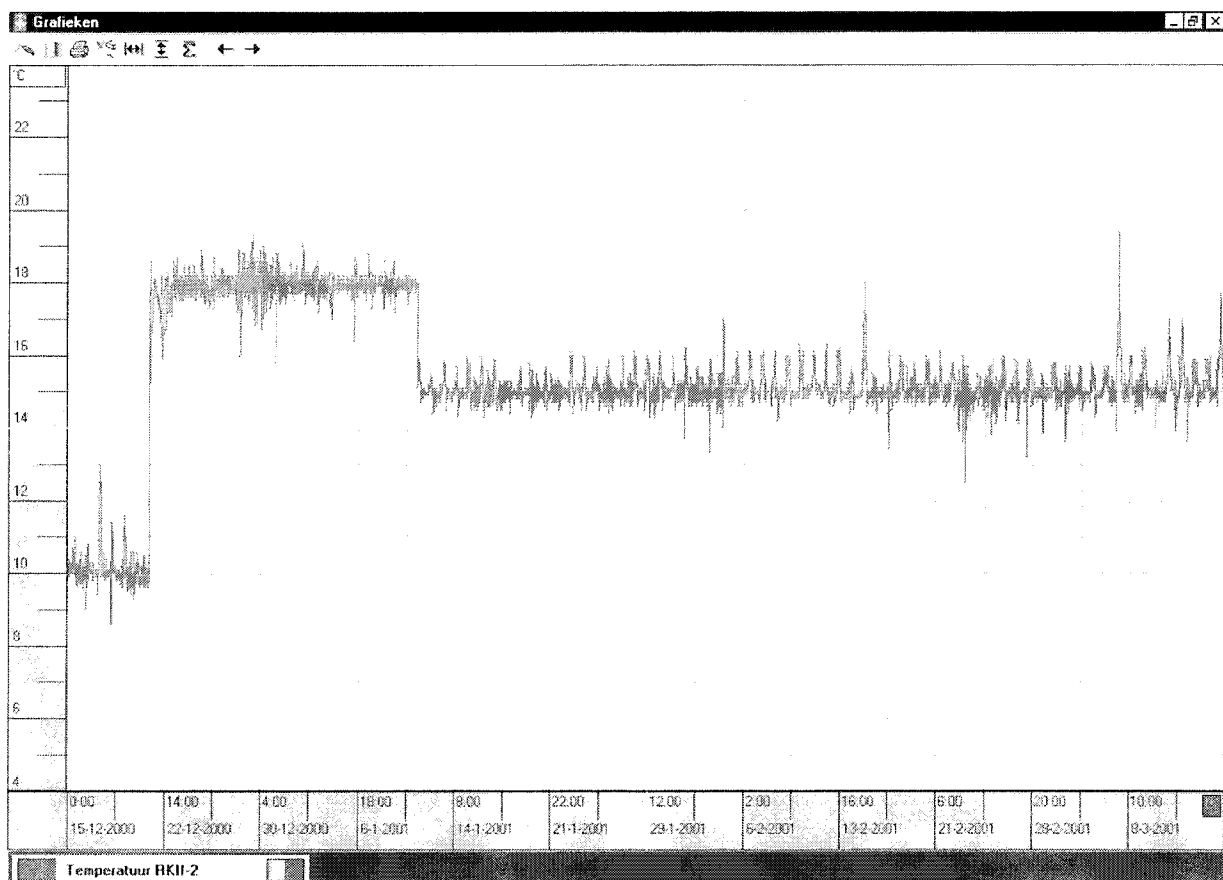
'Blue Diamond' kreeg bij alle behandelingen 2 weken minder 9°C. Voor het planten werd de spuitontwikkeling en het gewichtsverlies tijdens de bewaring bepaald.

3 Gerealiseerde kasttemperatuur.

De kasttemperatuur werd geregistreerd. De gerealiseerde temperatuur staat vermeld in de volgende grafieken.

3.1 Eerste trek

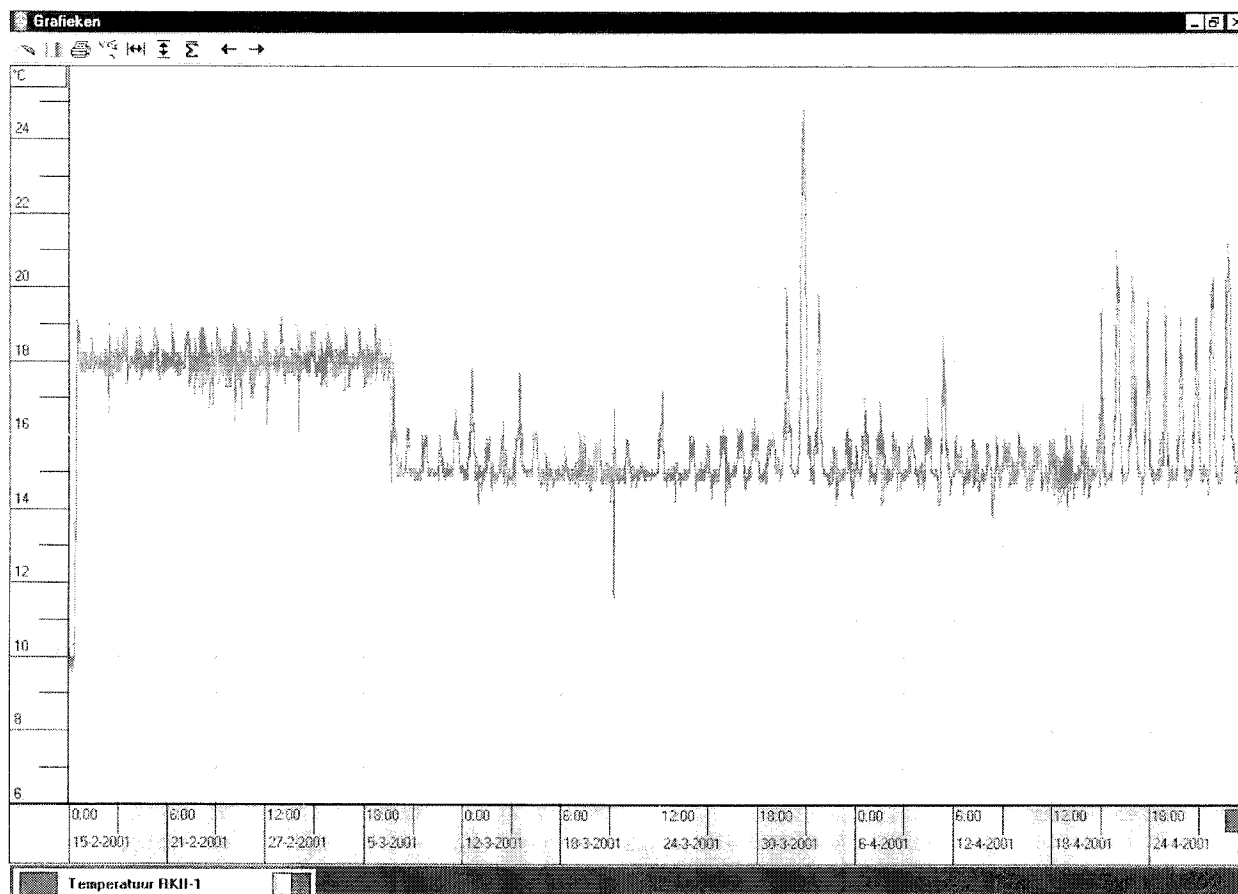
Grafiek 1. De gerealiseerde temperatuur bij de eerste trek van 1 januari tot 31 maart 2001.

Vanaf het planten op 21 december 2000 tot 10 januari 2001 was de gerealiseerde temperatuur 18°C. Daarna was de temperatuur tot het oogsten gemiddeld 15°C. De gemiddelde temperatuur fluctueerde weinig.

3.2 Tweede trek

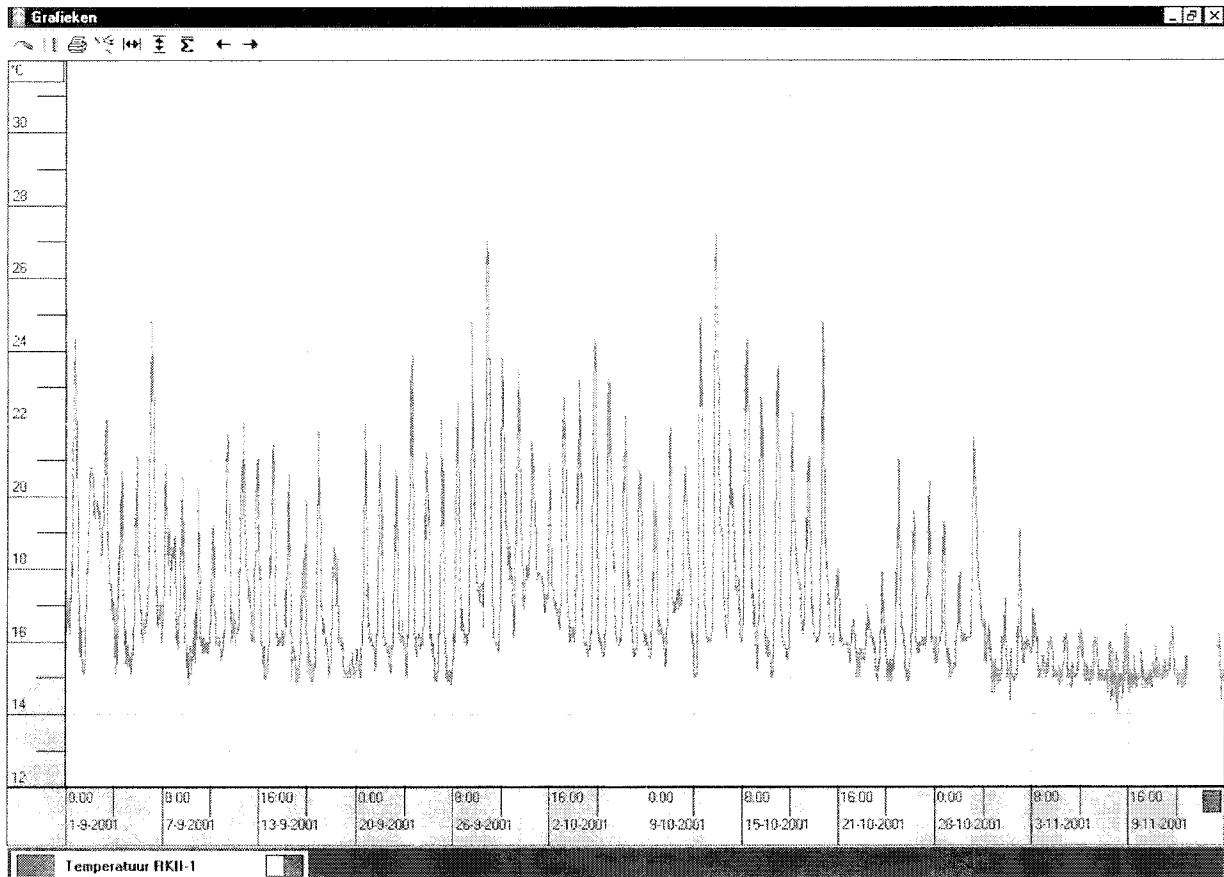
Grafiek 2. De gerealiseerde temperatuur bij de tweede trek van 15 februari tot 16 mei 2001.

De eerste drie weken was de gemiddelde temperatuur 18°C, daarna ruim 15°C tot 20 april. Vanaf 20 april liep de temperatuur op tot zo'n 24°C.

3.3 Derde trek

Grafiek 3. De gerealiseerde temperatuur bij de derde trek van 1 sept. tot 1 nov. 2001.

De gemiddelde kasttemperatuur tijdens de teelt was 17,1°C. In het begin was deze ongeveer 20°C, later 16°C.

4 Proefresultaten van alle cultivars en plantdata

De geleverde cultivar 'Nova Blue' bleek 'Blue Magic' te zijn. De resultaten hiervan worden verder niet genoemd.

4.1 Gewichtsverlies tijdens de bewaring

Tabel 1. Bolgewichten voor en na de bewaring en het percentage gewichtsverlies op 1 september 2000, voor het planten van de derde trek.

Cultivar	Maat	Gewicht/bol november 2000	Gewicht/bol september 2001	% Gewichtsverlies
Blue Magic	10-12	20,4	12,7	38
Blue Diamond	10-12	23,8	14,6	39
Holland Queen	10-12	21,8	13,4	39
Mallorca	10-12	22,8	12,8	44
Mount Everest	10-12	24,5	15,8	36
Sky Wings	10-12	24,8	13,3	45

Alle bollen waren van plantmaat 10-12 en bijna allemaal even groot. 'Mallorca' en 'Sky Wings' droogden tijdens de lange bewaring wat meer in dan de andere cultivars.

4.2 Spruitlengte bij het planten

Tabel 2. Spruitlengte bij het planten (cm) onder invloed van cultivar en plantdatum.

Cultivar	Plantdatum		
	21 december	15 februari	1 september
Blue Magic	1,3	1,0	1,2
Blue Diamond	1,5	1,5	1,5
Holland Queen	5,5	8,0	6,8
Mallorca	1,0	0,0	0,5
Mount Everest	1,5	2,0	1,8
Sky Wings	0,5	0,5	0,5

'Holland Queen' had bij het planten de langste spruiten (ongeveer 7 cm). Bij de overige cultivars was de spruitlengte beperkt tot 1 a 2 cm.

4.3 Het percentage *Penicillium* voor en na het planten bij elkaar geteld.

Tabel 3. Het percentage *Penicillium*.

Cultivar	Plantdatum		
	21 december	15 februari	1 september
Blue Magic	1	0	1
Blue Diamond	4	0	0
Holland Queen	3	0	13
Mallorca	0	0	72
Mount Everest	2	0	3
Sky Wings	3	0	5

1^e trek

Bij de eerste trek kwam er nauwelijks *Penicillium* voor.

2^e trek

Ook bij de tweede trek werd er geen *Penicillium* gevonden

3^e trek

Bij de 3^e trek bleek 'Mallorca' voor het grootste gedeelte ziek te zijn. Blijkbaar was de lange periode van 12 weken 9°C funest voor de bollen. Er waren wat bollen over, die alleen 4 weken 17°C hadden gehad en toen waren opgeplant. Bij deze behandeling kwam geen *Penicillium* voor.

Verder was 'Holland Queen' voor 13% aangetast door *Penicillium*. Bij 'Mount Everest' en 'Sky Wings' kwam geen *Penicillium* van betekenis voor.

4.4 Het aantal kasdagen

Tabel 4. Het aantal kasdagen.

Cultivar	Plantdatum		
	21 december	15 februari	1 september
Blue Magic	70	74	68
Blue Diamond	56	61	51
Holland Queen	68	74	59
Mallorca	69	74	-
Mount Everest	58	67	63
Sky Wings	64	72	68

1^e trek

'Blue Diamond' bloeide het eerst, gevolgd door 'Mount Everest'.

'Blue Magic', 'Mallorca' hadden de meeste kasdagen.

2^e trek

Ook bij de 2^e trek bloeide 'Blue Diamond' het eerst, gevolgd 'Mount Everest'.

De overige cultivars verschilden niet van elkaar.

3^e trek
 Ook bij de 3^e trek bloeide 'Blue Diamond' belangrijk eerder dan de overige cultivars.
 'Blue Magic' en 'Sky Wings' hadden de meeste kasdagen. 'Holland Queen' en 'Mount Everest' zaten hier tussen in. Omdat er bij 'Mallorca' niets bloeide kan over de kasperiode niets worden gezegd.

4.5 Verdroogde bloemen

Tabel 5. Percentage verdroogde bloemen.

Cultivar	Plantdatum		
	21 december	15 februari	1 september
Blue Magic	1	0	2
Blue Diamond	0	1	12
Holland Queen	1	2	50
Mallorca	76	3	28
Mount Everest	0	2	10
Sky Wings	33	1	78

1^e trek.
 'Mallorca ' en 'Sky Wings' hadden de meest last van bloemverdroging. Bij 'Mallorca' werd dit waarschijnlijk veroorzaakt door het veel te ruige gewas.

2^e trek
 in de 2^e trek kwam er geen bloemverdroging voor.

3^e trek.
 'Holland Queen' en 'Sky Wings' hadden veel last van late bloemverdroging. Dit in tegenstelling tot 'Blue Magic', 'Blue Diamond' en 'Mount Evererst'. De verdroogde bloemen was 'Mallorca' bleken voor het overgrote deel aangetast te zijn door late Penicillium.

4.6 Ruigheid

Tabel 6. Uiterlijk van de planten.

Cultivar	Plantdatum		
	21 december	15 februari	1 september
Blue Magic	Goed	Goed	Wat ruig, breed blad
Blue Diamond	Goed	Goed	Wat kaal
Holland Queen	Slap, fijn blad, kleinb.	Fijn blad, wat hangend	Fijn blad, slap
Mallorca	Ruig	Ruig, te veel blad	Goed, wat slap
Mount Everest	Goed	Goed	Goed
Sky Wings	Goed	Goed	Fijn blad, wat ruig

1^e trek.
 'Mallorca' was veel te ruig en te slap bij de gehanteerde nabehandeling daarom werd besloten in samenspraak met de inzender en de begeleidingscommissie de nabehandeling bij 9°C voor de 3^e trek met 2 weken te verlengen Op 'Holland Queen' na was de rest goed van opbouw. 'Holland Queen' bleek een kleinbollige iris te zijn.

2^e trek

Ook bij de 2^e trek was 'Mallorca' veel te ruig en te slap. 'Holland Queen' had weer fijn en veel blad. De overige cultivars waren goed tot iets ruig.

3^e trek

De plantopbouw van 'Mallorca' en 'Mount Everest' waren goed. De verlengde nabehandeling van 'Mallorca' was voor de plantopbouw dus gunstig bij de weinige gezonde bollen. 'Holland Queen' had weer fijn en veel blad. 'Blue Diamond' en 'Sky Wings' waren wat ruig. 'Blue Diamond' werd als wat kaal beoordeeld.

4.7 Het openkomen op de vaas

Tabel 7. Het open komen van de bloemen op de vaas (% open+ half open bloemen)

Cultivar	Plantdatum		
	21 december	15 februari	1 september
Blue Magic	76	90	67
Blue Diamond	100	100	90
Holland Queen	81	100	87
Mallorca	57	100	-
Mount Everest	98	100	100
Sky Wings	100	100	100

1^e trek

Het percentage open en half open bloemen is bij elkaar opgeteld. Praktisch gezien is halfopen al een voldoende resultaat.

Bij 'Blue Magic' kwam een kwart van de bloemen niet toe aan half open komen op de vaas na de gebruikelijke transportsimulatie. 'Mallorca' gaf nog slechtere resultaten. De andere cultivars kwamen belangrijk beter open.

2^e trek.

Bij de 2^e trek kwam 'Mallorca' wel goed open, 'Blue Magic' minder (half open).

Alle andere cultivars kwamen goed open.

3^e trek

Bij 'Blue Magic' kwam een derde van de bloemen niet toe aan half open komen. De overige cultivars kwamen bijna geheel of half open.

4.8 De houdbaarheid in dagen

Tabel 8. Houdbaarheid in dagen op de vaas

Cultivar	Plantdatum		
	21 december	15 februari	1 september
Blue Magic	5,1	5,0	5,4
Blue Diamond	5,1	5,7	5,0
Holland Queen	5,6	7,1	5,1
Mallorca	5,3	6,0	-
Mount Everest	6,0	5,9	6,6
Sky Wings	5,6	6,1	6,6

1^e trek

De houdbaarheid bij 'Blue Magic' en 'Blue Diamond' waren het kortst (5,1 dagen).

'Mount Everest' had de langste houdbaarheid (6,0 dagen). De overige cultivars zaten hier tussenin.

2^e trek

Bij de 2^e trek was de houdbaarheid van 'Blue Magic' het kortst (5,0 dagen).

'Holland Queen', 'Mallorca', 'Mount Everest' en 'Sky Wings' waren 6 a 7 dagen houdbaar.

3^e trek

Bij de 3^e trek waren 'Mount Everest' en 'Sky Wings' 6 a 7 dagen houdbaar. De overige cultivars 5 dagen.

5 Resultaten per cultivar.

5.1 'Blue Magic'

Tabel 9. De plantkwaliteit bij 'Blue Magic'

	% Bloei	% Penicillium	% Verdroogd	Lengte Stengel (cm)	Lengte Blad (cm)	Ruigheid (cm)	Plantgewicht (g)	Oogstperiode	Kasdagen
1 ^e trek	97	1	1	63	68	5	34	7	70
2 ^e trek	100	0	0	68	76	9	48	5	74
3 ^e trek	97	1	2	64	74	11	39	9	68

1^e trek

Het bloeipercantage was hoog. De stengels waren lang en de kwaliteit was goed

2^e trek

De 2^e trek kwam goed overeen met de 1^e trek. De planten waren wat ruiger.

De planten wogen meer dan in de 1^e trek.

3^e trek

Ook de 3^e trek verschilde niet veel van de vorige trekken. De planten waren nog iets ruiger dan de andere 2 trekken. Het gewicht per stengel zat tussen de 1^e en de 2^e trek in.

Tabel 10. De houdbaarheid bij 'Blue Magic'

	% Open	% Half open	% Knijper	% Dicht	Aantal dagen houdbaar
1 ^e trek	33	43	23	3	5,1
2 ^e trek	43	47	10	0	5,0
3 ^e trek	30	37	33	0	5,4

De bloemen kwamen tijdens de uitbloei slecht open. Ook was de houdbaarheid kort.

5.2 'Blue Diamond'

Tabel 11. De plantkwaliteit bij 'Blue Diamond'

	% Bloei	% Penicillium	% Verdroogd	Lengte Stengel (cm)	Lengte Blad (cm)	Ruigheid (cm)	Plantgewicht (g)	Oogstperiode	Kas-dagen
1 ^e trek	95	4	0	59	47	-12	23	7	56
2 ^e trek	99	0	1	68	61	-6	37	4	61
3 ^e trek	87	0	12	59	56	-4	27	5	51

1^e trek

Het bloeipcentage was hoog en de kwaliteit was goed. De stengels waren met 59 cm van voldoende lengte. 'Blue Diamond' bloeide het eerst.

2^e trek

Het bloeipcentage was hoog en de kwaliteit was goed. Ook nu bloeide 'Blue Diamond' het eerst.

3^e trek

In de 3^e trek bloeide 'Blue Diamand' ook het eerste. Er was 12% late bloemverdroging. De stengels waren gemiddeld 59 cm lang.

Tabel 12. De houdbaarheid bij 'Blue Diamond'

	% Open	% Half open	% Knijper	% Dicht	Aantal dagen houdbaar
1 ^e trek	100	0	0	0	5,1
2 ^e trek	100	0	0	0	5,7
3 ^e trek	90	3	7	0	5,0

Alle bloemen kwamen goed open met een houdbaarheid van 5 tot 6 dagen.

5.3 'Holland Queen'

Tabel 13. De plantkwaliteit bij 'Holland Queen'

	% Bloei	% Penicillium	% Verdroogd	Lengte Stengel (cm)	Lengte Blad (cm)	Ruigheid (cm)	Plantgewicht (g)	Oogstperiode	Kasdagen
1 ^e trek	95	3	1	69	71	1	28	11	68
2 ^e trek	98	0	2	77	81	4	44	7	74
3 ^e trek	37	13	50	62	69	8	23	9	59

1^e trek

Het blad van deze kleinbollige iris was fijn en te slap. De lengte, de kwaliteit en het bloeipercantage was goed.

2^e trek

De planten waren erg lang en wat hangend. Het blad was erg fijn. Het bloeipercantage was hoog.

3^e trek

Naast 13% Penicillium was er ook 50% verdroogd in een laat stadium. De planten, die wel bloeiden hadden fijn blad. Ook waren deze te slap.

Tabel 14. De houdbaarheid bij 'Holland Queen'

	% Open	% Half open	% Knijper	% Dicht	Aantal dagen houdbaar
1 ^e trek	74	7	19	0	5,6
2 ^e trek	100	0	0	0	7,1
3 ^e trek	70	17	13	0	5,1

Bij de 1e trek kwam een gedeelte niet goed open. De houdbaarheid was 5,6 dagen. Bij de 2^e trek waren de uitbloeiresultaten veel beter. Alle bloemen kwamen goed open en de houdbaarheid was maar liefst ruim 7 dagen.

De 3^e trek gaf weer veel minder goede resultaten: de 3^e trek gaf dezelfde resultaten als de 1^e trek.

5.4 'Mallorca'

Tabel 15. De Plantkwaliteit bij 'Mallorca'

	% Bloei	% Penicillium	% Verdroogd	Lengte Stengel (cm)	Lengte Blad (cm)	Ruigheid (cm)	Plantgewicht (g)	Oogstperiode	Kasdagen
1 ^e trek	24	0	76	77	85	8	41	4	69
2 ^e trek	97	0	3	87	95	9	56	6	74
3 ^e trek	0	72	28	-	-	-	-	-	-

1^e trek

'Mallorca' was veel te ruig en had veel blad bij de gehanteerde nabehandeling. Daardoor waren veel bloemen verdroogd en was het bloeipercantage laag. De bloei was laat.

2^e trek

Hoewel bij de tweede trek het blad ook te ruig was, was het bloeipercantage nu goed. De planten waren erg lang en zwaar. De bloei was laat.

3^e trek

Bij de 3^e trek kreeg in samenspraak met de inzender en de begeleidingscommissie 'Mallorca' 2 weken langer 9°C dan de overige cultivars, dus 2 weken 17°C + 12 weken 9°C.

Dit bleek funest voor de bollen te zijn. Bijna alle bollen waren aangetast door Penicillium. De bollen die niet zichtbaar Penicillium hadden, waren ook van slechte kwaliteit en bloeiden daardoor niet.

Blijkbaar was de lange periode van 12 weken 9°C funest voor de bollen. Er waren wat bollen over, die alleen 4 weken 17°C hadden gehad en toen waren opgeplant. Bij deze behandeling kwam geen Penicillium voor.

Tabel 16. De houdbaarheid bij 'Mallorca'

	% Open	% Half open	% Knijper	% Dicht	Aantal dagen houdbaar
1 ^e trek	32	25	37	7	5,3
2 ^e trek	83	17	0	0	6,0
3 ^e trek	-	-	-	-	-

De bloemen kwamen tijdens de uitbloei slecht open. De houdbaarheid was 5 a 6 dagen.

5.5 'Mount Everest'

Tabel 17. De plantkwaliteit bij 'Mount Everest'

	% Bloei	% Penicillium	% Verdroogd	Lengte Stengel (cm)	Lengte Blad (cm)	Ruigheid (cm)	Plantgewicht (g)	Oogstperiode	Kas-dagen
1 ^e trek	97	2	0	76	63	-12	38	5	58
2 ^e trek	98	0	2	93	86	-7	50	4	67
3 ^e trek	87	3	10	87	84	-3	34	8	63

1^e trek

Het bloeipercantage was hoog en de kwaliteit was goed. Hoewel het blad ruim onder de bloem bleef (12 cm), werd het gewas niet als te kaal beoordeeld.

2^e trek

Ook in de tweede trek was het bloeipercantage hoog en de kwaliteit goed. De planten wogen belangrijk meer dan in de eerste trek. De kwaliteit was goed.

3^e trek

Het bloeipercantage was met 87% precies hetzelfde als bij 'Blue Diamand'. De stengels en het blad waren zeer lang. In verhouding tot de lengte was het plantgewicht wat laag. De oorzaak was de wat dunne, lange nek.

Tabel 18. De houdbaarheid bij 'Mount Everest'

	% Open	% Half open	% Knijper	% Dicht	Aantal dagen houdbaar
1 ^e trek	98	0	0	0	6,0
2 ^e trek	100	0	0	0	5,9
3 ^e trek	100	0	0	0	6,6

De bloemen kwamen goed open. De houdbaarheid was 6 a 7 dagen.

5.6 'Sky Wings'

Tabel 19. De plantkwaliteit bij 'Sky Wings'

	% Bloei	% Penicillium	% Verdroogd	Lengte Stengel (cm)	Lengte Blad (cm)	Ruigheid (cm)	Plantgewicht (g)	Oogstperiode	Kasdagen
1 ^e trek	64	3	33	79	74	-4	37	6	64
2 ^e trek	99	0	1	86	87	1	48	4	72
3 ^e trek	17	5	78	78	86	9	35	7	68

1^e trek

Een derde van de planten kwam niet tot bloei door bloemverdroging. De planten waren goed van kwaliteit, maar wel erg lang.

2^e trek

In de tweede trek bloeide wel alle planten. Ze waren nu met 86 cm wel erg lang.

3^e trek

Bij de derde trek waren bijna alle bloemen verdroogd door late bloemverdroging. De planten, die wel bloeiden, waren met 78 cm lang. Het blad was nog langer.

Tabel 20. De houdbaarheid bij 'Sky Wings'

	% Open	% Half open	% Knijper	% Dicht	Aantal dagen houdbaar
1 ^e trek	100	0	0	0	5,6
2 ^e trek	100	0	0	0	6,1
3 ^e trek	100	0	0	0	6,6

De bloemen kwamen goed open. De houdbaarheid was 5,6 tot 6,6 dagen.

6 Conclusie

De conclusies zijn gebaseerd op deze eenjarige gegevens.

De 'minpunten' van de diverse cultivars staan hieronder vermeld. Niet vermelde kenmerken waren dus goed:

- Het openkomen en de houdbaarheid van 'Blue Magic' waren bij alle trekken slecht.
- 'Blue Diamond' had in de 3^e trek 12% late bloemverdroging.
- De kleinbollige iris 'Holland Queen' had te fijn en te slap blad. Bij de 3^e trek was er 50% late bloemverdroging. Een gedeelte van de bloemen kwam niet goed open in de houdbaarheidsruimte.
- Bij dezelfde nabehandeling als 'Blue Magic' had 'Mallorca' veel blad en was deze cultivar te ruig. Daardoor was het bloeipercantage bij de 1^e trek laag. Langer nabehandelen resulteerde in veel uitval door *Penicillium*.
- 'Mount Everest' was lang, waardoor bij de 3^e trek wat lange nekken werden geconstateerd.
- Bij de 1^e en 3^e trek had 'Sky Wings' last van late bloemverdroging.
- Van Nova Blue' bleken verkeerde bollen te zijn geleverd. Dit bleek 'Blue Magic' te zijn.

7 Bijlagen

7.1 Cultivars en behandelingsnummer

1	8	15	Blue Magic
2	9	16	Blue Diamond
3	10	17	Mallorca
4	11	18	Holland Queen
5	12	19	Mount Everest
6	13	21	Nova Blue
7	14	20	Sky Wings

7.2 Proefveldschema in de kas

50 bollen per veldje

plantverband 3 dus 24 bollen per regel, 2 regels per veldje, daarna 1 regel niet planten.

21 december 2000

RAND	
1	1A
2	2A
3	3A
4	4A
5	5A
6	6A
7	7A
8	3B
9	6B
10	2B
11	1B
12	7B
13	5B
14	4B
15	4C
16	7C
17	1C
18	5C
19	3C
20	2C
21	6C
RAND	

15 Februari 2001

RAND	
22	12A
23	14A
24	11A
25	8A
26	10A
27	9A
28	13A
29	11B
30	8B
31	9B
32	13B
33	14B
34	10B
35	12B
36	10C
37	13C
38	12C
39	14C
40	9C
41	11C
42	8C
RAND	

1 september 2001

RAND	
43	18A
44	15A
45	17A
46	16A
47	21A
48	19A
49	20A
50	18B
51	15B
52	21B
53	19B
54	20B
55	16B
56	17B
57	15C
58	19C
59	16C
60	18C
61	20C
62	17C
63	21C
RAND	

7.3 Inzenders

- Iris Perfect met 'Nova Blue'.
- Fa. W. van Lierop uit Breezand met 'Mallorca'.
- Omniris uit St. Maarten met 'Sky Wings' en 'Mount Everest'.
- Gebr. Zijlstra met 'Holland Queen'

7.4 Begeleidingscommissie

Er is een begeleidingscommissie in het leven geroepen om een en ander op elkaar af te stemmen. Deze commissie bestaat uit leden van de productgroep Iris en omvat een bollenteler, een preperateur/handelaar, een bloementeler en een onderzoeker van het Laboratorium voor Bloembollenonderzoek. Het secretariaat is in handen van de KAVB.

De begeleidingscommissie bestond in 1999 (2000 en 2001) uit:

P de Geus
S. Grooteman (E. Oosterbrug)
K. Passchier
R. de Wit (M. Boos)
H. Kok (N. Groen)
P. Klein

7.5 Financiering

Dit onderzoek wordt gefinancierd door het productschap Tuinbouw via de KAVB, terwijl de inzenders een groot gedeelte zelf hebben bijgedragen.